

Naš Gospodin i Nikodem

“Bijaše među farizejima čovjek imenom Nikodem, ugledan Židov. On dođe Isusu obnoć.”—Ivan 3: 1,2

IZVJEŠĆE o Isusovom susretu s Nikodemom, farizejem i židovskim vladarom, nalazi se u Ivanu 3: 1-15. To je jedan od najzanimljivijih od mnogih događaja u evanđeoskom zapisu, koji prikazuje stav barem nekih od židovskih vladara prema Božjem jedinorođenom Sinu, kojega je Otac posvetio i poslao na svijet. Važnija od ovoga je slika koju ovaj izvještaj pruža o stavu dobro učenog neizvještačenog čovjeka prema duhovnim stvarima i njegovoj teškoći da ih prihvati i razumije.

Mnogi su farizeje, uključujući i njih same, smatrali najsvetijom sektom Židova u Isusovo vrijeme. Zahtjevali su posebnu svetost kao rezultat pridržavanja Mojsijevog zakona, pokazujući skrupuloznu brigu o svim njegovim obrednim značajkama. Nikodem, o kojem se govorilo kao o “vladaru Židova” i “učitelj Izraela”, bio je vrlo sličan nekim od utjecajnih vođa današnjih crkava. (Ivan 3: 1, 10) Iako je bez sumnje pokušavao živjeti u mjeri u kojoj je mogao u skladu s mnogim odlikama

židovskog zakona, nije mogao shvatiti duhovne stvari zbog toga što je bio običan čovjek, pa je stoga bio nesposoban prihvatiti stvari Duha Božjega ili ih razumjeti, “jer po Duhu valja prosuđivati.”—1. Korinćanima 2: 14

ZAŠTO NOĆU?

Izvješće kaže da je Nikodem “došao Isusu noću”. Pretpostavlja se da je otišao u to vrijeme jer nije želio da ga vide kako posjećuje tako nepopularnu osobu kakva je Isus bio pisarima i farizejima, i nije želio da se zna da je na bilo koji način pod utjecajem njegovih poruka. S druge strane, može se reći da bi noćni sati bili najprikladnije vrijeme za tihi, privatni razgovor, osobito s obzirom na Isusov užurbani život poučavanja, činjenja čuda i čestog praćenja velikog mnoštva.

Na primjer, kada su prijatelji čovjeka “koji bijaše uzet” željeli dovesti Isusu, oko kuće je bila tolika gužva da je jedini način da se pristupi Učitelju bio napravi otvor na krovu i spusti bolesnika “u sredinu pred Isusa”. (Luka 5: 18, 19) Jednom drugom prilikom čitamo da je bilo toliko ljudi koji su odlazili i dolazili vidjeti našeg Gospodina i njegove učenike “pa nisu imali kada ni jesti.” (Marko 6: 31) Nadalje, ne trebamo misliti da je Nikodem došao usred noći, nego u sumrak, što je možda bilo najbolje vrijeme za njega da dođe u posjet.

Nikodemov pristup našem Gospodinu bio je pun poštovanja: “Rabbi, znamo da si od Boga došao kao učitelj jer nitko ne može činiti znamenja kakva ti činiš ako Bog nije s njime.” (Ivan 3: 2) Iz odgovora našeg Gospodina sasvim je očito da je zabilježen samo dio razgovora. Također se čini jasnim da je ključna tema Mesijinog kraljevstva, u koju je vjerovao svaki Židov, morala biti spomenuta. “Zaista, zaista, kažem ti: tko se ne rodi [rođen: molimo pogledajte sljedeći odlomak za dodatno pojašn-

jenje] nanovo, odozgor, ne može vidjeti kraljevstva Božjega!” (vs. 3, Rotherham Emphasized Bible) Nikodem je očito čuo da Isus propovijeda da se približilo kraljevstvo nebesko. Moguće je čuo da je Isus tvrdio da je Mesija – veliki kralj – u tom kraljevstvu.

Radi pojašnjenja, riječ “rođen” kako je prevedena u prethodnom stihu prijevod je grčke riječi gennao. Ova je riječ jedinstvena po tome što se može odnositi ili na čin začeća—početak razdoblja trudnoće—ili na stvarno rođenje na kraju istog razdoblja. Dakle, gennao se može ispravno prevesti ili kao “začet” ili kao “rođen”, ovisno o tome je li subjekt otac, koji stvara, ili majka koja rađa. U ovom slučaju, to bi trebalo biti prevedeno kao “začet”, jer je uključen Bog, Otac, “odozgor”. Prevođenje riječi gennao kao “začet” također treba biti i u 7. stihu ovog poglavlja.

Povraak na našu lekciju; s obzirom na Isusovo odsutnost političkog utjecaja, i općenito samo na sljedbenike iz redova običnih ljudi, Nikodem je bio razumljivo zbunjen što će Gospodin iznositi tako hrabre tvrdnje u vezi s “kraljevstvom Božjim”. Stoga je Isus naglasio činjenicu da čovjek mora biti začet odozgo ako želi “vidjeti”, u smislu razumijevanja, kraljevstvo u njegovom embrionalnom stadiju tijekom sadašnjeg Evanđeoskog doba. Kasnije je, na primjer, apostol Pavao rekao da nas je Bog “izbavio iz vlastite tame i prenio u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje”. (Kološanima 1: 13) Ovdje apostol navješćuje da Božji narod, kada se rodi odozgo, uđe u novi, duhovno usmjeren način života, s novim nadama, ciljevima, ambicijama, interesima. “Staro uminu, novo, gle, nastaje.”—2.Korinćanima 5: 17

Apostol kaže: “Ta kraljevstvo Božje nije jelo ili piće, nego pravednost, mir i radost u Duhu Svetome.” (Rimljanima 14: 17) Kršćani, budući članovi nebeskog

kraljevstva, nisu ograničeni u korištenju hrane, kao što su to bili Židovi prema Savezu Zakona, niti su dužni držati jedan od sedam dana kao dan fizičkog odmora, iako je, kada je to moguće, mudro i preporučljivo to učiniti. Međutim, kao budući članovi kraljevstva, naše su slobode, privilegije i blagoslovi mnogo veći od slobode da jedemo ono što volimo, ili slobode da se, kada je potrebno, odmorimo od posla prvog ili sedmog dana u tjednu. Umjesto toga, kao što Pavao navodi, neki od glavnih blagoslova koje uživamo su “pravednost, mir i radost u Duhu Svetom”.

Uprkos stoljetnim naporima, i s jedinim Isusovim izuzetkom, nijedan Židov nije postigao potpunu pravednost kao rezultat pridržavanja Zakona. Mir s Bogom nije posjedovao nitko u naravnom Izraelu. Zakon je samo dao zapovijed i rekao tipičnom Božjem narodu da im nedostaju božanski zahtjevi, te da su stoga pod sudskom osudom. (Rimljanima 3: 20; 7: 7-11) Slično, niti duhovni blagoslovi, koji su proizašli iz djelovanja Duha Svetoga, nisu bili podijeljeni nikome do Pedesetnice nakon Gospodinova uskrsnuća. Vidimo koliko je istina da pojedinac mora biti “začet odozgor” prije nego što može razumjeti ili se blisko upoznati s kraljevstvom Božjim i blagoslovima koje će uživati oni koji su pozvani da se tome nadaju u sadašnjem vremenu.

NARAVNI ČOVJEK I DUHOVNE STVARI

Odgovarajući, Nikodem je Isusu postavljao pitanja: “Kako se čovjek može roditi kad je star? Zar može po drugi put ući u utrobu majke svoje i roditi se?” (Ivan 3: 4) Ovdje vidimo djelovanje naravnog uma, s njegovom sposobnošću rasuđivanja jedino na razini zemaljskih stvari. U svom odgovoru Isus izjavljuje još jednu bitnu istinu koju mogu u potpunosti uvidjeti samo

oni koji su duhom začeti. “Zaista, zaista, kažem ti, ako se tko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božje.” (vs. 5) Da bi “vidio” ili razumio to kraljevstvo, čovjek treba biti “rođen odozgor”, ali da bismo “ušli” u nebesko kraljevstvo na koje se poziva Crkva, potrebno je ne samo biti začet, već i biti “rođen” iz Duha. Kao što Pavao kaže na drugom mjestu: “Tijelo i krv ne mogu baštiniti kraljevstva Božjeg.” (1.Korinćanima 15: 50) Novo duhovno tijelo moramo primiti prije nego što uzmognemo ući u Očevo kraljevstvo.

Kršćaninovo je rođenje, kaže nam Isus, ostvareno pomoću dvije stvari: “vode” i “Duha”. Prva je pročišćujuća, posvećujuća moć vode istine; živjeti o “svakoj riječi što izlazi iz usta Božjih”; i biti izgrađen “Riječju milosti njegove”. (Efežanima 5: 25, 26; Matej 4: 4; Djela apostolska 20: 32) Drugo je djelovanje Duha Svetoga, koji oživljava naša smrtna tijela kroz žrtvovanje tijela, “obnavlja” i preobražava naše umove da mogu postati sve više nalik na “Kristov um”. (Rimljanima 8: 11-13; 12: 1, 2; 1. Korinćanima 2: 16) Na ove smo načine spremni biti “rođeni” kao duhovna bića u uskrsnuću. “Što je od tijela rođeno, tijelo je; i što je od Duha rođeno, duh je. Ne čudi se što ti rekoh: ‘Treba da se rodite nanovo, odozgor.’ [začnete odozgor].”—Ivan 3: 6, 7

Naš Gospodin ovdje nam govori da postoji više od jedne vrste začeca i rađanja. Kako su začece i rođenje tijela stvarni događaji, tako je i začece i rođenje duha jednako stvarno i potrebno ako se želi ući u nebeski stadij Mesijinog kraljevstva. Međutim, kao što zapis pokazuje, Nikodem se i dalje čudio i pitao o značenju Isusovih riječi. Koliko li se često to događalo Gospodinovu narodu tog vremena, jer su dolazili u kontakt s dobronamjernim pojedincima čiji um, međutim, nije mogao razabrati duhovne istine.

U Ivanu 3: 8, Isus pokušava pružiti Nikodemu jednostavan prikaz moći koje posjeduju rođeni od Duha. “Vjetar puše gdje hoće; čuješ mu šum, a ne znaš odakle dolazi i kamo ide. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha.” Iz ovoga zaključujemo da su, prema našem ograničenom ljudskom razumijevanju, duhovna bića poput vjetra, nevidljiva, ali moćna, a njihova sredstva kretanja vrlo brza. Da se poslužimo uobičajenim izrazom, oni su u stanju “doći i otići kao vjetar”. Čak i uz ovo objašnjenje, Nikodem, još uvijek hendikepiran svojim prirodnim umom, odgovorio je: “Kako se to može zbiti?”—vs. 9

JE LI NIKODEM POSTAO ISUSOV UČENIK?

U Bibliji nema konačnog zapisa da je Nikodem postao Isusov učenik. Međutim, znamo da je branio Isusa pred Sinedrionom. Farizeji i glavari svećenički poslali su stražare da zarobe Isusa. (Ivan 7: 32) Međutim, kada su se vratili bez Gospodina i upitani zašto ga nisu doveli, njihov odgovor je bio: “Nikada nitko nije ovako govorio.” Nato će im farizeji: ‘Zar ste se i vi dali zavesti? Je li itko od glavara ili farizeja povjerovao u njega? Ali ta svjetina koja ne pozna Zakona—to je proklet!’ Kaže im Nikodem—onaj koji ono prije dođe k Isusu, a bijaše jedan od njih: ‘Zar naš Zakon sudi čovjeku ako ga prije ne sasluša i ne dozna što čini?’ Odgovoriše mu: ‘Da nisi i ti iz Galileje? Istraži pa ćeš vidjeti da iz Galileje ne ustaje prorok’. ” (vss. 45-52) Ono što farizeji nisu znali je to da je Isus rođen u Betlehemu u Judeji, a ne u Galileji.

Kada je Isus razapet, Josip iz Arimateje, koji je bio Gospodinov učenik, zatražio je da uzme njegovo tijelo za pokop. Pilat je udovoljio molbi i zajedno s Nikodemom, koji je donio začine za balzamiranje, stavili su Isusovo tijelo u grob Josipov. (Ivan 19: 38-42) Ovi događaji sugeriraju da se Nikodem jako zanimao za Isusa

i njegova učenja. Neki tradicionalni spisi impliciraju da je nakon Isusova uskrsnuća Nikodem postao Kristov učenik i primio krštenje od strane Petra i Ivana. Neki spisi nadalje upućuju na to da su Židovi, u znak osвете za njegovo obraćenje, lišili Nikodema njegove službe, protjerali ga iz Jeruzalema, te da je nakon smrti pokopan blizu grobova Gamaliela i Stjepana. Međutim, ne znamo je li bilo koja od ovih tvrdnji istinita, jer Sveto pismo šuti o tome.

NAŠA VJERA NAM OMOGUĆUJE VIDJETI

Dok u mislima promišljamo ovaj zanimljivi susret između Isusa i Nikodema, koliko bismo trebali biti zahvalni što smo, kao rezultat naše vjere u Otkupitelja i posvete Bogu po njemu, mogli ostaviti po strani prirodni um. Budući da smo “rođeni odozgor”, mi “vidimo kraljevstvo Božje” i cijenimo duhovne stvari povezane s njim. Osim toga, razumijemo uvjete za članstvo u Božjem kraljevstvu i djelovanje povezano s tim, kako sada tako i u budućnosti. Međutim, kako bismo doista ušli u to kraljevstvo, moramo biti “rođeni od Duha”. Stoga neka se svatko od nas svaki dan potruži ispuniti svoj zavjet posvećenja Bogu, kako bismo bili “bogati vjerom” i bili “baštinici Kraljevstva što ga je obećao onima koji ga ljube.”—Jakov 2: 5

* * *